

Verslag van de vergadering van Commissiewerkgroep Milieucontaminanten

Datum : 2 maart 2020
Commissie : DG SANTÉ
Ned. Delegatie : Ana Viloría (VWS)
Georgina van den Berg (NVWA)

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder

Ana Viloría
Ai.viloría@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk

Verslag CWG
Milieucontaminanten d.d. 2
maart 2020

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

1. Cadmium: Herziening van de maximum levels

Discussie over herziening van de maximum levels inzake cadmium wordt voortgezet waarbij de volgende punten worden besproken:

-De Cie benoemt dat er over fruitsoorten voldoende data beschikbaar is en stelt voor de ML te verlagen naar 0,020 mg/kg.

-Voor noten zal eenzelfde voetnoot gelden als voor oliezaden; dat de ML niet van toepassing is voor noten die gekraakt of gemalen worden. Verder zal middels een andere voetnoot een verwijzing worden gemaakt naar bijlage I van de EU Vo. 396/2005, zodat indeling van (met name wortel en knolgroente) helder is.

-Voor vruchtgroente stelt een LS 0,03 mg/kg voor, omdat de huidige voorgestelde ML van 0,020 mg/kg niet aan hun dataset zou voldoen bij P95 voor gedroogde tomaten en gojibessen. De Cie geeft aan dat de EFSA dataset (>580 datapunten) zowel verse als gedroogde vruchten bevat en hierom niet vergelijkbaar is. Er is verder geen commentaar uit andere LS op het voorstel.

-Een LS vraagt uitstel voor de ML van kruisbloemige groente (brassicaceae) totdat de uitkomst van hun onderzoek aan de hand van mitigatiemaatregelen is afgerond. Verlagen van deze ML zou voor hun industrie niet haalbaar zijn en leiden tot o.a. 64% non-compliance voor broccoli, 50% voor spruiten en 30% bloemkool. De Cie vraagt andere LS om input. Een LS geeft aan MLs zo laag mogelijk willen houden, maar open staat voor een compromis. De Cie stelt 0,10 mg/kg voor als compromis.

-Een LS geeft aan dat de (huidige) ML voor spinazie een probleem zou geven. De Cie geeft aan dat deze ML niet wordt aangepast en het aan de industrie is om hieraan te voldoen door bijvoorbeeld een blancheerstap toe te passen.

-Voor verse kruiden geeft de Cie aan dat de huidige ML wordt behouden. Veel LS waren voorstander deze te verlagen, omdat kruiden veelal in kassen worden verbouwd en de bodem controleerbaar is. De Cie geeft aan dat data vanuit de industrie er op zouden duiden dat verdere verlaging niet haalbaar is.

-Een LS geeft aan dat rabarber moet worden uitgesloten, omdat de industrie zou hebben aangegeven dat dit resulteren in 40% overschrijding voor rabarber uiteen andere LS. De Cie geeft aan dit ook te hebben gehoord, maar dat er geen data vanuit de industrie is aangeleverd die dit zou bevestigen. De Cie geeft aan data uit deze bepaalde LS onder de ML ligt en geen reden ziet waarom de ML niet verlaagd kan worden en vraagt de betreffende LS alsnog voor aanvullende data

- De overgangperiode van een jaar voor paddenstoelen, die zou dienen om verder onderzoek te kunnen doen, lijkt volgens de Cie niet noodzakelijk. Beschikbare data over Shitake, oesterzwammen en wilde paddenstoelen liggen allen onder de ML.

-Er zouden problemen zijn op gebied van rijst, omdat inspanningen om arseengehaltes te verlagen in hogere cadmiumgehalten zouden resulteren, en vice versa. Echter blijkt volgens de Cie uit de EU dataset dat enige verlaging echter nog mogelijk is. Een LS geeft aan dat dit voor 6% non-compliance zou zorgen en stelt een ML van 0,15 mg/kg voor. De Cie stelt voor in te kunnen stemmen met de voorgestelde ML van 0,15 mg/kg, deze is lager dan de huidige ML (0,20 mg/kg).

-De Cie stelt voor een voetnoot te introduceren bij de ML van toepassing op granen die gebruikt worden voor de productie van bier en gedestilleerde dranken, mits de malt niet wordt gebruikt voor voedsel. Het cadmiumgehalte in deze granen zou namelijk laag zijn, en niet overgaan in destillaat dat wordt gebruikt voor rechtstreekse consumptie.

-Een LS heeft aangegeven dat er apart naar tarwegluten gekeken zou moeten worden, omdat deze zonder gebruik van processingfactoren niet aan de ML zouden voldoen. Eiwit van soja en erwten wordt steeds vaker door de industrie gebruikt, maar het product wordt niet als zodanig op de markt gebracht voor de eindgebruiker.

Een andere LS geeft aan dat men hier wel voorzichtig mee moet zijn, omdat steeds meer eiwitten geïsoleerd worden, met name voor de productie van vleesvervangers. De Cie vraagt LS om input of over het gebruik van een processingfactor. Nederland, evenals twee andere LS, geven aan dat het goed is hier naar te kijken, maar dat de industrie zelf met data en voorstellen moet komen als blijkt dat de ML niet haalbaar zou zijn. De Cie geeft aan reeds met de industrie hierover te hebben gesproken, maar dat er momenteel geen data beschikbaar zou zijn. De Cie zal nog eens rondvragen of er data hierover beschikbaar is, waarna men mogelijk kan overwegen of een aparte ML voor deze eiwitten noodzakelijk is.

-De Cie heeft data ontvangen vanuit de industrie over maanzaad, waaruit zou blijken dat de momenteel voorgestelde ML verhoogd zou moeten worden. Een LS geeft aan hier geen voorstander van te zijn.

-Een LS geeft aan dat uit hun data zou blijken dat de concept ML voor mosterdzaad (0,3 mg/kg) te laag zou zijn en hun data (rondom 1mg/kg) aan de Cie zal opsturen. Tot slot stelt de Cie voor dat LS deze week nog input kunnen aanleveren en het voorstel hierna zal worden voorgedragen in de eerstvolgende ScoPAFF.

2. Lood: Herziening van de maximum levels

De Cie geeft aan veel schriftelijke opmerkingen te hebben ontvangen van LS, waaronder over de technische haalbaarheid op analytisch gebied voor babyvoeding. De Cie geeft aan dat merendeel van de LS voorstander is van een ML voor 0,02 mg/kg in zuigelingenvoeding en babyvoeding op basis van graan, waarbij een overgangperiode van 1,5 jaar zal gelden om laboratoria de tijd te geven om hun analyse verder te kunnen verfijnen. De Cie geeft aan zich bewust te zijn dat dit een uitdaging is voor vele laboratoria, en er hierom een overgangperiode is voorgesteld. Tegelijkertijd is er een grote dataset beschikbaar, waaruit blijkt dat veel data al onder deze ML liggen en het dus praktisch haalbaar zou moeten zijn om dit te meten. Een LS geeft aan dat Vo. 333/2007 dan ook met dit voorstel geharmoniseerd zou moeten worden en dus aanpassing zal moeten ondergaan. De Cie geeft aan een voorstel tot aanpassing van EU Vo. 333/2007 te zullen doen, zodat bij ingang ML de voorwaarden gelijk hiermee reeds zijn aangepast. Het voorstel is ook met het EURL besproken, welke heeft aangegeven dat het haalbaar moet zijn en eind dit jaar met een richtsnoer wilt komen. De Cie geeft aan dat het voorstel hierdoor haalbaar zou moeten zijn voor alle laboratoria om dit tegen 2022 te kunnen meten. Tevens geeft de Cie aan geen commentaar te hebben ontvangen vanuit de industrie, zowel over gedroogde als vloeibare vormen van babydranken. SNE heeft aangegeven dat de nieuwe ML voor babyvoeding voor jonge kinderen zou leiden tot 6-8% afwijking, maar dat dit goed op te lossen zou zijn aan de hand van GMP.

-De Cie heeft commentaar gehad vanuit de industrie mbt gember, dat is gebaseerd op EU Vo. 2018/62 (ter vervanging van bijlage I van de EU Vo. 396/2005). Hierin is per 1 januari jl. wetgeving van kracht gegaan waarbij al onderscheid wordt gemaakt tussen gemberwortel en gember als specerij. Hierbij is een processingfactor van toepassing op de gemberwortel, wanneer er naar gember als specerij wordt gekeken. De European Spices Association (EAS) heeft aangegeven dat als de ML voor wortelgroente hierom problemen zal geven voor gember en heeft de Cie gevraagd een voetnoot op te nemen; dat de ML van specerijen niet geldt voor verse gemberwortel. De industrie doet een voorstel van 1,18 mg/kg als ML voor gember als specerij en 0,72 voor gemberwortel. Een LS geeft aan P95 in hun dataset ligt op 1,1 mg/kg voor verse gember en stelt dit voor als ML. De Cie stelt voor een aparte ML voor gemberwortel op te nemen van van 0,8 mg/kg. De Cie is nog in dubio een aparte ML te stellen voor specerijen, omdat men daar een processingfactor kan toepassen.

-De EAS heeft een dataset bij aangeleverd (>100 datapunten) bij de Cie, waaruit zou blijken dat de concept ML voor kaneel (0,70mg/kg) te laag zou zijn. De Cie neemt dit in overweging, maar wilt ook de Codex discussie afwachten.

-Er wordt voorgesteld om een ML voor tafalzout op te stellen, in lijn met de Codex normen. De Cie geeft aan discussie hierover zal moeten worden gestart, waarbij goed gekeken moet worden welke soorten zout hier onder gaan vallen. Er is reeds om uitzondering gevraagd voor zout afkomstig uit bepaalde Franse regionen ("salt from marches", zoals "Sel de Guérande"). Spanje geeft aan al een nationale richtlijn te hanteren voor lood in zout en deze aan de Cie te sturen.

-Een LS geeft aan dat hun industrie problemen heeft met de ML voor paddenstoelen, en stelt een ML van 1 mg/kg voor gericht op gedroogde paddenstoelen. De Cie geeft

aan dat de ML van toepassing is op verse paddenstoelen en er voor gedroogde paddenstoelen een droogfactor zal moeten worden toegepast.

3. Implementatie van een Verordening betreft uniforme regelgeving voor een meerjarig controle plan en jaarlijkse rapportage door LS gericht op contaminanten (Sante 2019-11186)

De Cie geeft een samenvatting van het concept EU plan voor controle van contaminanten en benoemt dat er door een aantal LS al schriftelijk commentaar is ingediend. Hieruit blijkt dat twee LS voorstander zijn voor het opstellen van een geharmoniseerd surveillance plan, zes LS hier geen voorstander zijn en de overige LS nog geen standpunt hierover hebben ingenomen. Er volgt een uitgebreide discussie tussen LS waarbij het concept plan (bestaande uit een nationaal, import en surveillance gedeelte) uitvoerig wordt besproken. Een groot deel van de discussie gaat over aantallen monsters, indeling van groepen en representativiteit, maar ook over de te meten stoffen en productgroepen. Nederland heeft een aantal vragen gesteld en inhoudelijke punten aangekaart waarop zij graag aanvulling zou zien (o.a. over percentages monsternamen, gekozen stofgroepen, en de uitvoer van analyse en monsternamen). Meerdere LS geven aan dat het concept plan teveel monsters zou voorschrijven, en niet strookt met hun huidige plannen. Ook zijn meerdere LS van mening dat de discussie nogal snel gaat en men het belangrijk vindt zaken goed te kunnen overwegen.

De Cie benoemt dat LS zijn ingedeeld in groepen, waarbij LS die tot de grootste groep behoren de meeste monsters moeten nemen (deze groep zou 66% van de totale data genereren). Indeling van deze groepen van LS, zou zijn gebaseerd op basis van het aantal data die elke LS momenteel al aanlevert. De Cie benoemt dat er altijd ambitieuzere LS zijn dan andere, en ziet in dat er tot op het einde discussie hierover zal zijn, maar benadrukt dat het niet de bedoeling is in grote mate af te wijken van huidig reeds bestaande werkwijze van LS. De Cie wilt het plan juist algemeen houden en niet teveel in details verzanden. Het uitgangspunt is om toe te werken naar een risicogebaseerd controle plan, middels een flexibele opzet die is gebaseerd op basisvoorwaarden. De Cie geeft aan dat dit EU controle plan zo veel mogelijk wordt aangesloten met het reeds bestaande plan voor diergeneesmiddelen. In samenwerking met EFSA zal worden gekeken wat reëel is, maar op sommige punten zal men strikt moeten zijn, zoals bijvoorbeeld op gebied van dioxine en PCBs. Tot slot besluit de Cie het surveillance-gedeelte uit het concept plan te halen en geeft aan dat dit mogelijk nog in een later stadium nog kan worden opgesteld. Een LS vraagt de Cie naar de datum van de van toepassing zijn van het plan, deze zou niet duidelijk beschreven staan. De Cie legt uit dat dit per maart 2023 zou zijn, maar mogelijk januari (2023) een betere startdatum zou zijn om het gehele jaar op te nemen

4. Acrylamide in Voeding

a. Discussie over het mogelijk vaststellen van maximum limieten voor levensmiddelen, anders dan voeding voor zuigelingen en jonge kinderen

De Cie stelt voor om in eerste instantie te kijken naar levensmiddelen die "ready to eat" zijn en geen halfafabricaten die nog afgebakken moeten worden, waarbij het lastiger is om MLs te stellen. Een LS geeft aan dat kinderen niet alleen levensmiddelen eten die voor kinderen bestemd zijn maar ook "gewone" producten zoals koekjes of ontbijtgranen consumeren en hierom alle productgroepen in overweging genomen zouden moeten worden. De Cie geeft aan dat de discussie nu alleen gaat over productgroepen die in EU Vo 2017/2158 zijn opgenomen, voor andere productgroepen is de nieuwe aanbeveling reeds van kracht.

b. Herziening van de benchmark levels voor acrylamide zoals vastgesteld in EU Verordening 2017/2158.

De Cie geeft aan dat er problemen lijken te zijn bij de categorie van ontbijtgranen, omdat dit een nogal brede categorie betreft. Hierom zou deze categorie mogelijk nog gedetailleerder beschreven moeten worden. De Cie zal zowel EFSA als de industrie hierover raadplegen. De Cie benoemt dat de industrie wel al heeft aangegeven dat acrylamidegehalten reeds 40-60% zouden zijn afgenomen. De Cie geeft aan dat hieruit blijkt dat de aanpak van benchmark levels effectief is en referentieniveaus hierom herzien moeten worden en verder verlaagd waar mogelijk.

Nederland benoemt dat het probleem van de ontbijtgranen ook speelt bij koekjes, aangezien er veel soorten koekjes op de markt voorhanden zijn en acrylamidevorming tenslotte afhankelijk is van de gebruikte ingrediënten en ook van andere factoren zoals de baktijden.

5. MCPD-esters: andere levensmiddelen (anders dan plantaardige olie, visolie, zuigelingenvoeding, opvolgmelk, en melk voor jonge kinderen)

De Cie heeft EFSA gevraagd data aan te leveren over fijne bakkerswaren, koekjes, brood-producten en aardappel(producten). Dit om te zien of gehaltes 3-MCPD-esters in deze reeds gebakken producten, mogelijk herleidbaar zijn naar deze in de plantaardige olie. In eerste instantie zal worden gekeken naar 3MCPD-esters in diverse voedingsmiddelen, hierna naar glycidyl-esters. De Cie geeft aan dat er al de nodige onderzoeken zijn verricht welke zouden duiden op het feit dat gehaltes die in eindproducten worden gevonden, mogelijk voorspellen welke gehaltes er oorspronkelijk in de olie heeft gezeten. Een LS benoemt dat met name koekjes uit derde landen problemen geven, omdat hier geen recepturen van beschikbaar zijn. De Cie geeft aan dat het niet altijd mogelijk is om in eindproducten terug te rekenen naar de ingrediënten (zoals plantaardige olie), omdat niet uit te sluiten is in welke mate het bakproces bijdraagt aan de vorming van deze stoffen. Een LS benoemt dat men bij mycotoxine wel terugrekenen naar het oorspronkelijke product. Een andere LS geeft aan een en ander te hebben gemeten in croissants, kant en klaar maaltijden en specifiek in Aziatische noedels. Nederland geeft aan vergelijkbare gehalten van plantaardige olie te hebben gemeten in de vetfractie van producten die plantaardige olie bevatten zoals chips en chocoladepasta. Nederland heeft de Cie gevraagd of men wel zou kunnen terugrekenen vanuit eindproducten naar ingrediënten, indien men in de vetfractie heeft gemeten. De Cie geeft aan dat dit vooralsnog niet op lijkt te gaan, omdat men niet weet wat zich in het bakproces heeft afgespeeld. Indien echt hoge gehalten worden gemeten van 3000-4000 µg/kg zou het wel aannemelijk kunnen zijn dat het ingrediënt niet heeft voldaan.

Op de vraag van de Cie. of te denken valt om ML's te gaan voorstellen voor 3 MCPD's in verwerkte producten zoals koekjes, zijn 3 LS wel voorstander daarvan. Geen reactie van de andere LS.

6. AOB

- *Opinie EFSA 2019 over de evaluatie van calcium lignosulfaat als mogelijke 'previous cargo' voor eetbare oliën en vetten. .*

Dit item is ter informatie, aangezien het al is besproken tijdens de ScoPAFF van 21 februari jl. Calcium lignosulfaat was destijds niet toegevoegd aan de lijst van eerdere toegestane ladingen voor eetbare vetten en oliën omdat blijkt uit de laatste EFSA opinie (2019) dat er nog onvoldoende data beschikbaar zou zijn. Inmiddels is er wel al nieuwe data beschikbaar, maar EFSA heeft aangegeven dat deze nog onvoldoende is om een nieuwe risicobeoordeling uit te kunnen voeren. Hierom zal de Cie mandaat aan EFSA geven wanneer duidelijk is dat de nog ontbrekende relevante informatie kan worden beoordeeld.

- *Uitbreiding van de scope en rapportage deadline voor EU Vo. 2017/84 omtrent monitoring van minerale oliën in levensmiddelen en voedselcontactmaterialen.*

In de laatste ScoPAFF van 21 februari jl. is besproken dat er nieuwe producten aan de aanbeveling zullen worden toegevoegd zoals; suikerwaren, chocoladerepen, plantaardige olie, gemarineerde en gerookte vis, vis op oliebasis in blik etc. De deadline voor het aanleveren van nieuwe data door LS wordt uitgesteld naar 1 oktober 2020.

De Cie geeft aan dat verlaging van MOAH in zuigelingenvoeding noodzakelijk is en dit wil aanpakken, mede op verzoek van verschillende LS, middels geharmoniseerd risicomanagement tussen LS. De Cie geeft aan dat sommige LS hier nog mee willen wachten totdat er meer informatie beschikbaar is, maar dat dit mogelijk nog 4-5 jaar kan duren en dat geen optie is. EFSA heeft bij de Cie aangegeven dat het nog een paar jaar zal duren voordat zij een volledige wetenschappelijke opinie op kan stellen, omdat er momenteel geen toxicologische data beschikbaar is over 3-7PAC ringen. Om betrouwbare data over 3-7 PAC ringen te verzamelen is verdere ontwikkeling van de analysemethode nodig en het testen is nog noodzakelijk; de 3-7 PAC ringen moeten geïdentificeerd kunnen worden en de validatiestap doorlopen, waarbij moet worden gekeken welke LOQ haalbaar is. JRC werkt inmiddels aan deze

punten en zal naar verwachting aankomende zomer een SOP publiceren. De Cie stelt voor om een tijdelijke actielimiet (AL) in te voeren van 2 mg/kg voor totaal MOAH in zuigelingenvoeding, welke als startpunt kan dienen om gehalten te verlagen. Meerdere LS geven aan voorstander te zijn van een geharmoniseerde aanpak voor de handhaving en een aantal LS stellen vragen over de onderbouwing van deze AL. Verder benoemd een LS dat een AL van 1 mg/kg realistischer zou zijn, maar voor nu kan instemmen met een AL van 2 mg/kg wanneer deze op korte termijn kan worden herzien. Nederland heeft aangegeven voorstander te zijn van een geharmoniseerde aanpak en van mening is dat dit een goede basis biedt voor LS om op te kunnen treden en gehalten omlaag te brengen. LS stellen het zeer op prijs wanneer deze afspraken in een document wordengepubliceerd door de Cie. / Daarnaast zien de LS graag de verplichting tot bronopsporing hier ook in terug. De Cie geeft aan dat brononderzoek inderdaad van groot belang is, en noodzakelijk is om aan ALARA te kunnen voldoen. De Cie geeft aan dat mogelijke bronnen van besmetting inmiddels al in beeld lijken te komen, zoals het gebruik van non-foodgrade smeermiddelen bij de vervaardiging van plantaardige oliën voor humane consumptie. Dit zou blijken uit een in de media gepubliceerd artikel met betrekking tot de productie van palmolie uit Zuid Oost Azië die vervolgens mondiaal wordt vermarkt voor gebruik in talloze verwerkte producten. Het betreft openbare informatie, waaruit zou blijken dat afnemers van deze palmolie, Europese levensmiddelenbedrijven, recent bij hun palmolie leveranciers zouden hebben aangegeven dat de geleverde oliën vrij van MOH moeten zijn. In het artikel wordt beschreven dat het werken met foodgrade smeermiddelen de productiekosten 8-10 keer zo hoog zouden worden. De Cie grijpt dit aan als indicatie van een mogelijke besmettingsbron, welke duidt op mogelijkheden om gehalten MOH te kunnen verlagen. LS kunnen komende week nog commentaar op het voorstel van de AL indienen bij de Cie.

-Bemonstering van voedingssupplementen en opslag van nitraat-monsters.

Dit item zal tijdens de werkgroep voor landbouwcontaminanten verder worden besproken.

- laboratorium onderzoek binnen 24 uur, bij verse producten

De Cie benoemt dat een LS heeft aangegeven dat analyse binnen 24 uur niet altijd mogelijk is. De Cie geeft aan dat het in dat geval zou volstaan als men producten invriest, en hierbij een maximale bewaartermijn van 6 weken hanteert. Deze mogelijkheid geldt alleen voor verse producten zoals spinazie of vruchten.

-Verzoek van een LS om een ML voor zware metalen in zout vast te stellen

Verzoek vanuit de LS was ingediend omdat er binnen de Codex hier wel al MLs voor zijn opgesteld, maar dit nog niet binnen Europese regelgeving is vastgelegd. De LS stelt voor om de Codex gehalten als basis te nemen. De Cie denkt dat dit een goed idee is en geeft aan dat het wel van belang is om te specificeren welke soorten zout kunnen worden uitgezonderd. Het is nog niet duidelijk of de ML voor cadmium nog kan worden toegevoegd aan de andere huidige voorstellen voor cadmium. De Cie geeft aan dat EFSA momenteel nog werkt aan een wetenschappelijke opinie voor arseen, en men hierin ook naar zout kan kijken.

Den Haag, maart 2020